

عنوان مقاله:

طیف بندی و ریشه های عملکردی الگوهای هندسی در آرایه های تزئینی خانه های قاجار دزفول به روش ویکور

محل انتشار:

مجله صفا، دوره 30، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

احمد صراف زاده - کارشناس ارشد مهندسی معماری، دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول

محمد دیده بان - استادیار دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول

بهزاد وثیق - استادیار دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول

خلاصه مقاله:

نقش هندسه در معماری ایران پیشینه‌ای طولانی دارد، یکی از کاربردهای آن استفاده در آرایه‌های تزئینی بوده است. همچنین دزفول واقع در شمال خوزستان نمونه‌ای از شهرهای با آرایه‌های ارزشمند است که عمده آن‌ها از نوع آجری هستند. آرایه‌ها در قسمت‌های مختلف به کار رفته و به منزله پوسته جانبی تنوع در معماری ایجاد کرده‌اند. این تنوع معیاری با اهمیت، قابل مشاهده، و دلیلی بر ارزشمندی خانه‌های دزفول است. از سوی دیگر، با اهمیت بودن آرایه‌های تزئینی، عاملی تاثیرگذار جهت بررسی اصل و بنیان آن‌ها است. هدف در این مقاله مستندسازی الگوهای هندسی در تزئینات خانه‌های دزفول و زمینه‌های مختلف ایجاد آن در معماری است و ضمن آن به سوال طرح شده در پژوهش پاسخ داده می‌شود. روش تحقیق ترکیبی از روش‌های پیمایشی و تفسیری تاریخی است و اطلاعات از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و مشاهدات شخصی گرد آمده است. آزمون تحقیق مبتنی بر روش تحلیلی ویکور است که علاوه بر تکمیل ادبیات تحقیق، برای تنظیم مدل جدید نیز به کار رفته است. جامعه نمونه از همه خانه‌های ثبت شده دوره قاجار انتخاب و به روش آنتروپی شانون وزن دهی شده‌اند. پس از آن تحلیل اطلاعات به دست آمده از جامعه نمونه به کمک نرم‌افزارهای آماری و به روش ویکور صورت گرفته است. در پایان با استنتاج منطقی چنین برداشت می‌شود که آرایه‌های تزئینی در خانه‌های دزفول متنوع هستند و علاوه بر زیبایی، کارکردهایی چون عبور و مرور آسان برای عابران بیرون از خانه، ایجاد سطح بیشتر در طبقات بالایی، حریمیت فضایی در خانه، تهویه هوا، ایجاد سایه بر جداره‌ها و دفع حرارت به کمک آن، جلوگیری از ریزش باران بر خون‌ها، تنوع در رنگ و نوع تزئین، و سلسله-مراتب در تغییرات فرمی (تنوع در فرم) را دارند. همچنین برای سنجش تزئینات می‌توان از معیارهای نوع تزئین، نسبت تزئین به جداره، تناسبات، روابط و چیدمان در تزئینات، و الگوهای هندسی بهره‌مند شد.

کلمات کلیدی:

هندسه، عملکرد، تزئینات، خانه، دزفول

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1269458>

